

ROČNÍK 2

Číslo 5 Máj 2010

SPEKTRUM

MESAČNÍK INTEGROVANÉHO ODBOROVÉHO ZVÄZU

Z obsahu: Z rokovania Snemu IOZ / s. 2 • Vyhodnotenie hlavných úloh za 2009 / s. 4
• Spomienkový deň BOZP / s. 5 • Pracovnoprávny servis / s. 6
• Prvý máj obrazom / s. 8

Výzva Konfederácie odborových zväzov SR občanom Slovenskej republiky k parlamentným voľbám

Vážení občania, odborári, zamestnanci!

Program Konfederácie odborových zväzov Slovenskej republiky je založený na hodnotách slobody, sociálnej spravodlivosti, solidarity, sociálneho partnerstva s cieľom umožnenia dôstojnej životnej úrovne pre občanov Slovenskej republiky.

Presadzovanie tohto cieľa v období hlbokej globálnej krízy spojenjej s ekonomickým prepadom, rastom nezamestnanosti a poklesom životnej úrovne bolo a je veľmi náročné a zložité.

Konfederácia odborových zväzov SR zdôrazňovala a naďalej zdôrazňuje, že „ľudia práce“, zamestnanci svetovú krízu nespôsobili a preto protikrizové opatrenia nemôžu ísť cestou zhoršovania ich sociálnych istôt a pracovných podmienok.

Odbory museli odolávať viacerým návrhom na zmenu Zákonníka práce, ktoré predkladali zamestnávateľia, ale aj opozičné parlamentné strany. Účelom týchto návrhov bolo sflexibilniť niektoré inštitúty v Zákonníku práce a tým znížiť sociálnu ochranu a sociálne istoty zamestnanca. Na tom, že sa im to nepodarilo presadiť má významný podiel politická strana SMER- sociálna demokracia.

Dosiahnutú úroveň zamestnaneckých štandardov zakotvených v Zákonníku práce považuje Konfederácia odborových zväzov SR za nevyhnutnú pre zachovanie základov udržateľného ekonomického rastu, rozvoja v súlade s plánom EÚ do roku 2020 a zachovania sociálneho zmiernia. Sú rozhodujúcim faktorom motivácie zamestnancov, prispievajú k lepšej kvalite pracovných miest a posilňovaniu spoločenského súladu.

A preto spoločne voľme:

**kontinuitu, istotu a stabilitu, sociálny charakter štátu,
garancie zakotvené v Zákonníku práce.**

VYUŽÍME TÚTO ŠANCU 12. JÚNA 2010!

V Bratislave 5. 5. 2010, Rada predsedov OZ KOZ SR

20. výročie založenia Konfederácie odborových zväzov SR

Toto výročie si pripomenuli účastníci slávnostnej konferencie, ktorá sa konala 26. apríla t.r. v priestoroch Správy účelových zariadení Ministerstva zahraničných vecí v Bratislave. Medzi účastníkmi boli zakladajúci členovia a predstavitelia Konfederácie i odborových zväzov a súčasní lídri nových demokratických odborov na Slovensku. Medzi početnými domácimi a zahraničnými hosťami čestné miesto zaujali prezident SR Ivan Gašparovič, predseda vlády SR Róbert Fico, ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny Viera Tomanová a iní hostia.

Prezident KOZ SR Miroslav Gazdík vo svojom úvodnom vystúpení okrem iného zdôraznil, že „Konfederácia odborových zväzov za 20 rokov prešla obdobiami, ktoré neboli vždy príjemné, ale zažili sme i obdobia, ktoré nás potešili.“ Poďakoval tiež sociálnym partnerom za spoluprácu a vyslovil presvedčenie, že sociálny dialóg bude pokračovať naďalej.

Prezident SR I. Gašparovič sa v príhovore dotkol viacerých oblastí a tiež zdôraznil, že „odbory prešli svojim hektickým vývojom.“

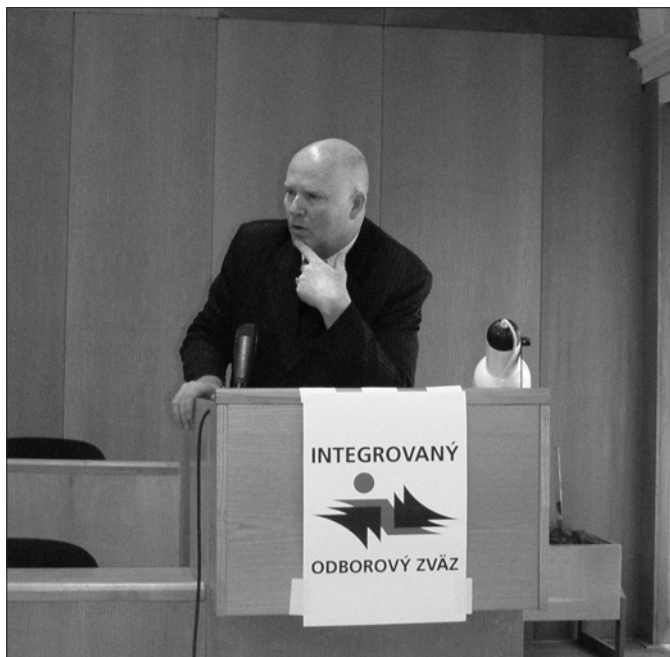
K pozitívnemu obrazu odborov prispel názorom, že „odbory prispeli veľkou hrivnou k civilizizačnému pokroku Slovenska.“ Ako v ďalšom dodal „ľudia sa sami a bezprostredne zoznámili s tým, čo znamená liberalizácia či privatizácia, ako vyzerá a čo prináša zatváranie fabriek a podnikov, rozpad podnikateľských subjektov, fenomén nezamestnanosti, odchod za prácou do zahraničia. Hospodárske reformy a transformáciu hospodárskej a sociálnej sféry pretrpeli najmä radoví občania, predovšetkým početná nižšia stredná trieda a pracujúci, pre ktorých sa nikdy nerátalo s kompenzačnými opatreniami.“ I. Gašparovič tiež zdôraznil, že „súčasná finančná a ekonomická kríza nám pripomenula, že tak ako v minulosti boli škodlivé prehnaté regulačné opatrenia, ktoré bránili podnikaniu a invenčnosti, tak aj voľný trh nemôže spravodlivo fungovať bez rozumných regulácií zabraňujúcich jeho zneužívaniu. Krízové obdobie ukázalo aj to, aké dôležité je mať taký Zákonník práce, ktorý poskytuje rozumnú ochranu zamestnancom.“

Prezident poukázal aj na to, že „sociálne rozdiely vznikajú zo systémových príčin, nespravodlivého odmeňovania za prácu, nedostatku pracovných príležitostí, obmedzených možností zvyšovania vzdelania a kvalifikácie, rozkrádania spoločného majetku a tolerovania priživujúcich sa skupín na organizme spoločnosti...“ Vyzdvihol tiež úlohu sociálneho dialógu a potrebu sociálneho zmiernia, „ktorý je základnou podmienkou úspešného postavenia podnikateľov v spoločnosti.“ V tejto súvislosti ešte dodal, že „vplyv odborov pri ochrane životných záujmov zamestnancov v rámci sociálneho dialógu by nemal nikdy ustať, pretože „odbory boli v uplynulých dvadsiatich rokoch konštruktívnym prvkom transformujúcej sa spoločnosti a aj ich pričinením sa podarilo nájsť riešenia v zložitých spoločenských a hospodárskych premenách.“ V závere ešte požiadal odborárov aby boli naďalej vytrvalí a dôslední pri obhajobe práv zamestnancov, ktorá si zasluží „našu plnú úctu a podporu.“

ROKOVAL SNEM IOZ

V závere apríla (22. 4.) rokoval v Bratislave 3. Snem Integrovaného odborového zväzu. Po procedurálnych otázkach bola vykonaná kontrola plnenia uznesení prijatých na predchádzajúcom sneme IOZ. Snem zoberal na vedomie kontrolu plnenia uznesení bez pripomienok. V ďalšom bola vykonaná kooptácia členov orgánov odborového zväzu. Na návrh regionálnych orgánov regiónov Nitra a Košice a tiež na návrh sekcie cestnej infraštruktúry boli do Snemu IOZ kooptovaní noví členovia, čo snem zoberal na vedomie.

V správe o činnosti predsedníctva OZ bol členom snemu predložený odpočet aktivít zväzu so zdôraznením negatívnych dopadov globálnej krízy na činnosť odborov. V tejto súvislosti je dôležité oboznámiť sa so situáciou správou o sociálno-ekonomických dopadoch globálnej hospodárskej a finančnej krízy na občanov a zamestnancov a uvedomiť si predovšetkým jej vplyv na odvetvia textil, odev, koža, stavebníctvo a doprava, ktorých zamestnanci-odborári tvoria odborový zväz. Snem predloženú správu zoberal na vedomie.

V ďalšom snem prerokoval vyhodnotenie plnenia Hlavných úloh IOZ za rok 2009. Snem schválil obsiahly materiál vyhodnocujúci plnenie hlavných úloh v roku 2009 (materiál je uverejnený na www.ioz.sk).

Snem schválil správu o čerpaní rozpočtu OZ za rok 2009 a stanovisko revíznej komisie k tejto správe. Taktiež schválil rozpočet zväzu na rok 2010 a stanovisko RK k tomuto rozpočtu. Revízna komisia predložila snemu správu o svojej činnosti za rok 2009, ktorú tento zoberal na vedomie.

V diskusií, ktorá mala vecný, ale aj kritický charakter vystúpili členky a členovia snemu so stanoviskami a názormi najmä k témam hospodárenia a rozpočtu OZ a tiež k plneniu hlavných úloh v roku 2009. Na návrh P. Goleja zo ZO DPM Bratislava bolo akceptované nepoužívať cudzojazyčný ekvivalent názvu odborového zväzu.

Na rokovaní snemu boli prítomní prezident KOZ SR M. Gazdík a partneri z odborových zväzov ČR, M. Palečková – predsedníčka TOK ČR, J. Rejský – predseda OS DOSIA, ktorí sa členom prihovorili krátkymi príhovormi.

Správa mandátovej komisie uviedla, že na rokovaní snemu bolo zo 70 pozvaných prítomných 53 členov. Účasť podľa regiónov bola nasledovná: Košice – 13, Žilina – 15, Nitra – 12, Bratislava – 10, vedenie OZ – 3. Uznesenie z rokovania snemu bolo schválené väčšinou prítomných, hlasovania sa zdržali 6 členovia snemu.

-dud-

ZO SPRÁVY O ČINNOSTI ODBOROVÉHO ZVÄZU

prednesenej na rokovaní Snemu IOZ predsedom Dušanom Barčíkom

Správa o činnosti odborového zväzu mapuje obdobie od 2. snemu IOZ, ktorý sa konal 26. novembra 2009 vo Vysokých Tatrách. Snem sa zišiel v období, kedy prebiehajú akcie Konfederácie odborových zväzov SR v súvislosti s 20. výročím jej vzniku. Je potešiteľné, že aj predchodcovia IOZ stáli pri jej zrode. Snem OZ sa však zišiel aj v období, kedy pokračujú dopady hospodárskej krízy na základné organizácie a ich členov. Ľudia sú aj naďalej ohrození, obávajú sa straty zamestnania a sociálneho štandardu, ktorý veľmi ťažko nadobúdali. Za posledné mesiace došlo k výraz-

2010. V zmysle tohto postupu je cieľom kolektívneho vyjednávania v roku 2010 uzatvoriť dodatky k platným KZVS. Vyjednať a uzatvoriť nové KZVS pre odvetvia textil, odev, koža a civilné letectvo. Úsilie bude sústredené na to, aby nároky z uzatvorených KZVS a PKZ zostali zachované. Kolektívne vyjednanie je vedené na udržanie existujúcej zamestnanosti a dosiahnutých nárokov.

Prvé bolo ukončené kolektívne vyjednanie o Dodatku č. 8 so Zväzom zamestnávateľov mestskej hromadnej dopravy, ktorým sa podarilo zvýšiť minimálne mzdové tarify o 4,1 % a zvýšiť prie-

v civilnom letectve. Tu sa nepodarilo dosiahnuť uzavretie historicky prvej KZVS po štyroch kolách vyjednávania. Napriek tomu vyjednanie pokračuje. Títo zamestnávateľia majú predstavu, že KZVS má byť čo najviac totožná so Zákonníkom práce.

Treba uviesť aj to, že je podpísaná a platná KZVS pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a KZVS pre štátnu službu pre rok 2010.

BOZP

Rok 2009 bol rokom, v ktorom si odborári pripomenuli 40 rokov činnosti inšpekcie práce na Slovensku. Od roku 1969, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce sa postupným vývojom, zmenami legislatívy a harmonizáciou slovenskej legislatívy s legislatívou Európskej únie dospelo až k dnešnej podobe zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce. Hlavným poslaním inšpekcie práce je presadzovať oprávnené záujmy zamestnancov pri práci a zároveň poskytovať bezplatné poradenstvo pre zamestnávateľov a zamestnancov formou informácií a rád o spôsoboch, ako najúčinnšie dodržiavať požiadavky predpisov. Treba si však pripomenúť aj to, že v roku 2009 sa stalo 44 závažných pracovných úrazov s následkom smrti a až 2010 závažných pracovných úrazov s ťažkou ujmom na zdraví a závažných pracovných úrazov s PN nad 42 dní. Z členenia závažných pracovných úrazov podľa druhu prevažujúcej ekonomickej činnosti zamestnávateľských organizácií zamestnancov, ktorí utrpeli ZPU-SN alebo ZPU-ŤUZ+PN nad

nému nárastu prípadov vnútornej reštrukturalizácie podnikov, ktoré boli obvykle spojené so znižovaním počtu zamestnancov, vrátane hromadných prepúšťaní. Reštrukturalizácia podnikov formou ich vnútornej reorganizácie alebo bankrotov sa premietla do všeobecného poklesu zamestnanosti v týchto podnikoch. Za rok 2009 zaniklo množstvo podnikov kde pôsobili odborové organizácie príslušné k IOZ. Prácu stratilo viac ako 37 tisíc zamestnancov. Počet uchádzačov o zamestnanie podľa predchádzajúcej činnosti u posledného zamestnávateľa za rok 2009 bol v odvetví stavebníctva 21 543, v odvetví TOK 10 472 a v odvetví dopravy 5 444. Spolu to je 37 459 zaniknutých pracovných miest. Orgány odborového zväzu sa pravidelne zaoberali dopadmi krízy a protikrizovými opatreniami prijímanými vládou SR. Snahou Integrovaného odborového zväzu a KOZ SR bolo a je eliminovať dopady krízy na zamestnancov a členov odborov.

Kríza najviac dolieha na zamestnancov textilného priemyslu, ale tiež stavebníctva. V odvetví dopravy sa dopady krízy najviac prejavili v civilnom letectve, kde zanikli všetci slovenskí dopravcovia. Preto prvoradým záujmom IOZ a KOZ SR je ochrana členov a zamestnancov pred následkami krízy a pomoc pri ich prekonávaní.

Kolektívne vyjednanie

Na odstraňovanie dopadov finančnej a hospodárskej krízy využil IOZ, po diskusiách vo svojich orgánoch, kolektívne vyjednanie o obsahu KZVS, resp. dodatkov k platným KZVS na presadzovanie rastu reálnych miezd a plátov. V súčasnosti sú platné a účinné tri KZVS a to, v sekcii stavebníctva dve a v sekcii dopravných podnikov jedna. V nadväznosti na Hlavné úlohy IOZ na roky 2009 a 2010 orgány OZ schválili postup kolektívneho vyjednávania KZVS a PKZ na rok

mennú mesačnú mzdu zamestnancov v roku 2010 minimálne o 3 % oproti dosiahnutej priemernej mzde v roku 2009. Dodatok bol podpísaný 15. marca 2010.

Po veľmi náročnom rokovaní bolo ukončené kolektívne vyjednanie o Dodatku č. 3 so Zväzom stavebných podnikateľov Slovenska, kde bolo dohodnuté zvýšenie minimálnych mzdových stupňov v priemere o 1,5 %. Dodatok bol podpísaný 22. marca 2010.

Podpisom Dodatku č. 9 so Združením podnikateľov cestných stavieb Slovenska 25. marca t. r. bolo ukončené kolektívne vyjednanie o obsahu dodatku k platnej KZVS v ktorom bolo pre rok 2010 dojednané zachovanie skutočnej priemernej mzdy dosiahnutej v roku 2009.

Odborovému zväzu sa nepodarilo doviest do úspešného konca vyjednanie o obsahu nových KZVS s ďalšími dvoma zamestnávateľskými partnermi, a to s ATOP (Asociácia textilného a odevného priemyslu), ktorý na návrh rokovat' o KZVS reagoval rozpustením, zrušením asociácie zamestnávateľských organizácií. Pokrytie zamestnancov vyššou kolektívnou zmluvou sa doposiaľ nepodarilo so zamestnávateľmi

42 dní vyplýva, že najvyšší podiel týchto najzávažnejších úrazov sa v roku 2009 koncentroval v nasledovných odvetvových oddieloch podľa štatistickej klasifikácie ekonomickej činnosti (ŠKEČ):

- pri ZPU-SN: stavebníctvo (14 prípadov – 31,82 %); priemyselná výroba (6 prípadov – 13,64 %); doprava a skladovanie (7 prípadov – 15,91 %);
- pri ZPU-ŤUZ+PN nad 42 dní: priemyselná výroba (720 prípadov – 35,82 %); doprava a skladovanie (229 prípadov – 11,39 %); veľkoobchod a maloobchod (205 prípadov – 10,20 %).

Pokračovanie na strane 6. ➔

Vyhodnotenie plnenia Hlavných úloh Integrovaného odborového zväzu na roky 2009-2010 za rok 2009 (Výňatok)

V predchádzajúcom čísle časopisu SPEKTRUM bola publikovaná prvá časť z vyhodnotenia plnenia hlavných úloh za rok 2009, ktorá sa dotýkala kolektívneho vyjednávania. V tomto čísle pokračuje vyhodnotenie sociálnej oblasti.

I. Ekonomicko – sociálna oblasť

B. Mzdová oblasť

Úloha:

V spolupráci s KOZ SR presadzovať zachovanie minimálnej mzdy a jej pravidelnú valorizáciu vzhľadom k inflácii v národnom hospodárstve bežného roka a aby táto bola výraznejšia ako suma životného minima a mala tak motivačný účinok k práci.

Plnenie

Odborový zväz je zastúpený v pracovnej skupine pri MPSVR SR kde presadzoval a podporoval zachovanie inštitútu minimálnej mzdy. Je presvedčený, že tento inštitút má svoje opodstatnenie a teda zostane zachovaný, ako aj referenčná hodnota sumy minimálnej mzdy ako minimálneho mzdového nároku v iných právnych predpisoch. (Podrobnejšie pozri Zo správy... na strane 3.)

Úloha sa plní čiastočne.

Úloha:

Sledovať vývoj miezd a životných nákladov a presadzovať rast reálnych miezd zamestnancov, resp. členov IOZ s cieľom udržať a zvyšovať ich životnú úroveň.

Plnenie

Odborový zväz vo svojich organizáciách (odvetvie dopravy, cestnej infraštruktúry, civilného letectva a cestných stavieb) sleduje a vyhodnocuje úroveň dosiahnutého priemerného zárobku na základe získaných materiálov od zamestnávateľov a hodnotí jeho vývoj oproti predchádzajúcemu obdobiu. Z podkladov analýz stanovuje medziročný nárast priemerného zárobku, resp. minimálnych mzdových taríf v jednotlivých tarifných triedach. V rámci kolektívneho vyjednávania presadzuje a dohaduje takú výšku nominálnej mzdy, ktorá čo najbližšie kopíruje rast spotrebiteľských cien v hospodárstve SR. V organizáciách odvetvia stavebníctva sa zatiaľ nepodarilo túto úlohu zabezpečiť prostredníctvom zamestnávateľov. IOZ využíva zisťovanie o dosiahnutom priemernom zárobku zo Štatistického úradu SR. Udržanie a rast životnej úrovne zamestnancov na takom stupni, aby nedochádzalo k zhoršovaniu ich pracovných a sociálnych podmienok v čase krízy, bolo prioritné ako pri posudzovaní materiálov a príprave stanovísk OZ k návrhom legislatívnych noriem v medzirezortnom pripomienkovom konaní, tak aj pri rokovaní so sociálnymi partnermi na úrovni odvetvových tripartít, a tiež pri kolektívnom vyjednávaní. OZ v tejto súvislosti viackrát poukázal na malú účinnosť a efektívnosť prijatých protikrizových opatrení a žiadal ich prehodnotiť.

Plnenie úlohy sa premietlo do prijatia jedného zo záverov generálnej porady s ministrom dopravy, pôšt a telekomunikácií a Asociácie odborových zväzov dopravy, pôšt a telekomunikácií dňa 3.12.2009, ktorým sa sociálni partneri v odvetviach dopravy dohodli na pravidelnom prerokovávaní a vzájomnom informovaní sa o dopadoch finančnej a hospodárskej krízy na odvetvia, za-

mestnávateľské subjekty a zamestnancov s cieľom riešiť dopady krízy na reztort a to prostredníctvom odvetvových tripartitných rokovaní a bipartitných rokovaní so sociálnymi partnermi.

Táto problematika bola zástupcami OZ prednesená i na prvom rokovaní tripartitnej Rady v odvetví stavebníctva, ktorá sa konala dňa 19. 2. 2009. V tejto súvislosti Sekcia stavebníctva IOZ dňa 13. 10. 2009 rokovala spoločne s prezidentom Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska, kde sociálni partneri prerokovali aktuálnu situáciu v odvetví stavebníctva za obdobie 1-9/2009, prognózu vývoja stavebnej produkcie na ďalšie obdobie a finančnú disciplínu – neplnenie záväzkov zo strany štátu.

Úloha sa plní.

C. Sociálna oblasť

Úloha:

Podieľať sa na ochrane vytvorených pracovných miest a ako hlavnú metódu rastu zamestnanosti presadzovať tvorbu nových pracovných miest.

Plnenie

Pravidelným bodom rokovaní orgánov OZ ako aj odvetvových tripartít bolo hodnotenie dopadu hospodárskej krízy na občanov SR, zamestnancov a členov OZ. Odborový zväz podporoval vládou predkladané „protikrizové“ opatrenia. Navrhol niekoľko riešení na prekonanie krízy, ktoré sú súčasťou návrhov KOZ SR. Odvetvia v ktorých pôsobi OZ pocítili dopady krízy v najväčšej miere. Najviac zasiahol zamestnancov a členov textilného, obuvníckeho a kožiarskeho priemyslu, ale taktiež stavebníctva. V odvetviach dopravy sa kríza neprejavuje v takej miere, ako v spomenutých odvetviach, až na civilné letectvo. Na úradoch práce sa hlásilo 21 543 stavbárov, 10 472 ľudí z textilného a odevného priemyslu a 5 444 ľudí z odvetvia dopravy.

Prioritným záujmom IOZ a KOZ SR bola ochrana svojich členov a zamestnancov pred následkami krízy a vytvorenie ochranné siete zo systému sociálnych dávok a sociálnych opatrení, zavedením flexikonta pracovného času na prechodné obdobie, na zmiernenie dopadov hospodárskej krízy tak, aby nedochádzalo k zvýšenému riziku chudoby obyvateľstva.

Skrátený pracovný týždeň na prechodné obdobie mal Dopravný podnik mesta Košice, a. s., Banskobystrická regionálna správa ciest, a. s., VLASIM, s.r.o. Trenčín, ODEVA, s.r.o. Lipany, TEXIPLAST, s.r.o. Ivánka pri Nitre. Flexikonto bolo uplatnené v organizácii Summito Electric Bordnetze – Slovakia, s.r.o. Nitra.

Hromadné prepúšťanie sa realizovalo:

Odvetvová sekcia TOK: MERINA, a.s. Trenčín, ZEKON, a.s. Humenné, LUKO K, s.r.o. Stará Ľubovňa, KODEX PLUS, a.s. Košice, OZETA NEO, a.s. Trenčín a Topoľčany, MAKYTA, a.s. Púchov, Bytča, VLASIM, s.r.o. Trenčín, TATRASVI Svit, a.s. Socks Svit, TATRALAN, s.r.o. Kežmarok, MAPIER PRODUCTION, s.r.o. Vranov nad Topľou, JELA PRODUCT, s.r.o. Partizánske, JAS, s.r.o. Bardejov, SVIK, s.r.o. Svidník. Odvetvová sekcia STAVEBNÍCTVO: NOVOKER, s.r.o. Lučenec, HS INGREAL, a.s. Košice, KERKO, a.s. Košice.

Úloha sa plní čiastočne.

Úloha:

Ako významný nástroj zvyšovania zamestnanosti v spolupráci s KOZ SR presadzovať znižovanie daňového a odvodového zaťaženia.

Plnenie

Napriek viacerým požiadavkám a pokusom IOZ a KOZ SR vo svojich odborných stanoviskách docieľiť zníženie daňového a odvodového zaťaženia k zmene neprišlo. Koncepčné zmeny sa pripravujú až po voľbách.

Odborové zväzy v spolupráci s KOZ SR v zmysle „protikrizových“ opatrení žiadali vládu SR znížiť sadzby dane z DPH najmä na potraviny a služby, avšak vzhľadom na deficit verejných financií, ktoré sú ovplyvnené finančnou a hospodárskou krízou, požiadavka odborárov nebola akceptovaná.

Úloha sa plní čiastočne.

Úloha:

V záujme zvýšenia starostlivosti o vlastných členov v sociálnej oblasti IOZ bude túto realizovať aj prostredníctvom vlastných sociálno-podporných fondov.

Plnenie

Od 1. 1. 2004 nadobudol účinnosť zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. V zmysle § 50 mal daňovník, ktorý zaplatil daň z príjmu fyzických osôb minimálne v sume 3,32 € (100,-Sk) za rok 2008 a nemal daňové a poistné nedoplatky možnosť určiť komu poukáže 2 % - tný podiel z jeho už zaplatenej dane za rok 2008.

IOZ splnil zákonom stanovené podmienky prijímateľa podielu zaplatenej dane.

IOZ spracoval „Zásady použitia podielu zaplatenej dane do výšky 2 % v pôsobnosti IOZ“, ktoré boli prerokované v Predsedníctve OZ dňa 27. 1. 2009 a odporučené na schválenie členom Snemu IOZ, ktorí ich 23. 4. 2009 schválili.

Do kampane „Odveď 2 % dane odborom – odbory pomôžu Tebe“ sa v roku 2009 zapojilo 13 ZO IOZ a jednotlivci: HS – INGREAL, a.s. Košice, HS HSV spol. s.r.o. Košice, VLASIM s.r.o. Trenčín, Inžinierske stavby, a.s. Košice, ECCO Slovakia, a.s. Martin, Regionálna správa a údržba ciest Topoľčany, a.s., Dopravný podnik Bratislava, a.s. Elektrické dráhy, Technická infraštruktúra, Dopravný podnik Bratislava, a.s. Divízia Autobusy, Dopravný podnik mesta Prešov, a.s., Odvoz a likvidácia odpadu, a.s. Bratislava, Banskobystrická regionálna správa ciest, a.s. Veľký Krtíš, Regionálna správa ciest Previce, a.s., IOZ Bratislava, ktoré finančné prostriedky použili v zmysle hore uvedených „Zásad ...“, a to najmä na sociálnu výpomoc pre svojich členov, kúpeľnú liečbu, športovo rekreačné pobyty detí v letnom tábore, školenie.

V súlade s rozhodnutím Predsedníctva IOZ z 29.10.2009 sa odborový zväz opätovne uchádzal o získanie osvedčenia a zápis do Notárskeho centrálného registra prijímateľov podielov zaplatenej dane. OZ stanovené podmienky prijímateľa podielu zaplatenej dane splnil. 20.11.2009 bol zaregistrovaný ako príjemca 2% odvedenej dane za zdaňovacie obdobie roka 2009.

Pomoc členom IOZ z Rezervného fondu IOZ nebola realizovaná.

Úloha sa plní.

Zdroj: Vyhodnotenie hlavných úloh IOZ... za rok 2009

Na obeť pracovných úrazov a nemocí z povolania nemožno zabúdať

Symbolickým zapálením sviečok a minútou ticha začala 29. apríla v budove KOZ SR spomienka na obeť pracovných úrazov a nemocí z povolania. Konfederácia odborových zväzov SR tak spoločne s Medzinárodnou odborovou konfederáciou (MEOK) pripomínajú, že každoročne zomrie na následky pracovných úrazov 360 tisíc zamestnancov, takmer dva milióny ľudí ročne podľahne nemociam z povolania a denne dochádza k viac ako 960 000 pracovným úrazom. Medzinárodný spomienkový deň je najväčšou svetovou udalosťou v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pretože sa k nemu hlásia odbory z viac ako sto krajín.

Dudinský G.

ODHALENIE DÔSLEDKOV NANOMATERIÁLOV NA ĽUDSKÉ ZDRAVIE

V súčasnom pretechnizovanom svete je ľudský organizmus vystavovaný nespočetnému množstvu faktorov, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú jeho zdravie. Jedným z takýchto prvkov sú aj nanočastice. Nanotechnológia patrí v súčasnosti k najčastejšie diskutovaným technológiám. Táto téma taktiež zarezonovala aj na pôde EFBWW, čo je Európska federácia pracovníkov stavebníctva a drevárskeho priemyslu, ktorej je členom aj Integrovaný odborový zväz. Práve táto federácia dala do pozornosti svojim členom štúdiu, ktorá poukazuje na odhalenie dôsledkov nanomateriálov na ľudské zdravie.

Nasledujúci článok je spracovaný zo štúdie, ktorá nám bola odporučená vyššie spomenutou federáciou EFBWW. Štúdia bola uverejnená na internetovej stránke: <http://dx.doi.org/10.1080/17435390701847935>.

Nanotechnológia predstavuje nespočetné množstvo príležitostí k rozvoju nových a lepších spotrebiteľských produktov v prospech spoločnosti. Avšak ako sa priemyselná výroba a použitie nanotechnologických výrobkov naďalej rýchlo rozširujú, musia sa riešiť opatrenia ohľadom ľudského zdravia a ekologické opatrenia na ochranu životného prostredia. Cieľom tohto článku je poukázať na súčasný stav vedomostí týkajúcich sa potenciálnych smerov vystavenia človeka nanomateriálom a ich biologickým účinkom na zdravie. Hoci antropogénne častice nanovelkosti vypustené do ovzdušia sú známe tým, že produkujú nepriaznivé účinky na ľudské zdravie v citlivejších skupinách populácie, ostáva ešte veľa toho čo treba prebádať. Odhalenia

môžu dôjsť z priameho odhalenia alebo z použitia komerčných výrobkov z nanomateriálov. Pokyny, bezpečnej výroby pre prevenciu odhalení a odporúčania o bezpečnom zaobchádzaní a používaní, musia byť zaradené na proaktívny základ, aby sa zabránilo nepriaznivým dôsledkom.

Veda a technologický pokrok môžu na globálnom základe zvýšiť kvalitu života a ekonomického vývoja. Veda a technológia pokračujú v rýchlym tempe s novými objavmi v nanomateriáloch a v ich aplikáciách v elektronike, liekoch, aeronautike a biomedicíne. V našom každodennom živote sa najmä nanomateriály a pokrok v biotechnológii rapídne menia. Nanotechnológia je výroba vynálezov (schém), ktoré sú vytvorené z častíc menších ako 100 nanometrov (nm) v jednom rozmere. Jedinečné správanie a vlastnosti materiálov na nanoúrovni urobili zásadný prevrat technológie, odhaduje sa 1300 nových materiálov, ktoré sa buď v súčasnosti už používajú alebo sa uvažuje o ich priemyselnom alebo komerčnom využití. Niektoré využitia zahŕňajú včasné rozpoznanie nádorov, špecifické protinádorové liečivá, biomimetice ako gény, proteíny a vírusy. Systémy využívajúce nanomateriály môžu mať priame dôsledky na ľudské zdravie.

Nová a rapídne vzrastajúca oblasť nanotechnológie prispieva k odhaleniu ďalších zdrojov umelých nanočastíc (NPs). NPs môžu byť z takmer ľubovoľného počtu materiálov. Niektoré nanočastice s komerčnými využitiami sú z uhlíka, zo silikózy, z titánu alebo z iných prvkov a materiálov. Iné nanočastice sú tiež z kovov alebo

oxidov kovov, ako kadmium, cérium, meď, germánium, zlato, železo, olovo, selén, striebro, zirkón alebo zirkón.

Môžeme zosumarizovať možné zdroje odhalenia nanočastíc, ich prienik do ľudského tela a z toho vyplývajúce vysoko variabilné účinky na zdravie. Existujú štyri možné spôsoby, ktorými sa nanočastice môžu dostať do ľudského tela: vdychom, prehĺtnutím, cez kožu a vstrekaním pre lekárske účely.

Prvý dobrý prístup k prevencii účinkov na zdravie pracovníkov je používanie už existujúcich štandardných hygienických postupov ako používanie vhodných rukavíc, ochranných odevov a vysoko účinných respirátorov.

Nanotechnologický výskum by mal v budúcnosti poskytnúť spoľahlivé údaje pre hodnotenie bezpečnosti všetkých nových nanoštruktúr a zariadení. Jeho cieľom je podporiť a dopredu posunúť perspektívne oblasti modernej nanomedicíny a nanotechnológie.

Nanotechnológie sú prepojené s každou oblasťou nášho života. S nanočasticami sa stretávame v podstate všade. Vo veľkej miere ani nevieme ovplyvniť situácie, počas ktorých sa tieto miniatúrne častice dostanú do nášho organizmu. Napríklad na pracoviskách v stavebnom priemysle nanotechnológie predstavujú určitú hrozbu, čo sa týka vzniku rôznych ochorení. Preto je veľmi dôležité striktné dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Aspoň takýmto spôsobom by sme sa teda mali snažiť o určitú mieru prevencie.

Spracovala: Mgr. Kamila Horínková

Okamžité skončenie pracovného pomeru

Okamžité skončenie pracovného pomeru je výnimočný spôsob skončenia pracovného pomeru. Zákonník práce túto výnimočnosť dáva zamestnancovi aj zamestnávateľovi, ak majú na to zákonom ustanovený dôvod. Dôvody skončenia pracovného pomeru okamžitým skončením taxatívne stanovuje Zákonník práce vo svojich ustanoveniach v § 68 a 69.

Okamžité skončenie pracovného pomeru pod sankciou neplatnosti musí mať písomnú formu a musí byť druhému účastníkovi doručené. Okamžité skončenie pracovného pomeru je neplatné, ak bolo doručené inej osobe než druhému účastníkovi pracovného pomeru. Dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru musí byť skutkovo vymedzený tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným. Uvedený dôvod nie je možné dodatočne meniť. Nedodržanie všetkých týchto náležitostí má za následok neplatnosť právneho úkonu.

Neplatnosťou, rovnako ako pri výpovedi zo strany zamestnávateľa, je sankcionované aj nedodržanie ustanovenia Zákonníka práce, ktoré zamestnávateľovi ukladá povinnosť vopred prerokovať okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa so zástupcami zamestnancov (odborovou organizáciou). Zástupca zamestnancov je pritom povinný prerokovať okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa do desiatich kalendárnych dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti zamestnávateľom. Ak v uvedenej lehote nedôjde k prerokovaniu, Zákonník práce aj v tomto prípade ustanovuje právnu fikciu, že k prerokovaniu došlo (§ 74 ZP).

Pri okamžitom skončení sa neuplatňujú výpočetné doby, teda k skončeniu pracovného pomeru dochádza doručením zrušovacieho prejavu druhému účastníkovi pracovného pomeru. Z podstaty okamžitého skončenia pracovného pomeru vyplýva, že jeho jednostranné odvolanie nie je možné po momente, čo bol zrušovací prejav doručený. Súčasne treba posudzovať situáciu podľa všeobecných ustanovení Zákonníka práce,

ak by jedna zo zmluvných strán predtým, než jej prejav vôle o okamžitom skončení pracovného pomeru dôjde do sféry dispozície druhej strany, odvolala svoj prejav. Takéto odvolanie môže urobiť aj bez súhlasu druhej strany, ale odvolanie už doručeného okamžitého skončenia pracovného pomeru so súhlasom druhej zmluvnej strany, tak ako je to v prípade výpovede, neumožňuje už samotná podstata okamžitého skončenia pracovného pomeru. Jeho doručením končí pracovný pomer a prípadné pochybnosti o jeho platnosti je potrebné uplatniť na súde.

Podľa judikatúry však zamestnanec môže odstúpiť od svojho zrušovacieho prejavu, ktorý smeroval k okamžitému skončeniu pracovného pomeru, ak mu zamestnávateľ oznámi, že trvá na tom, aby ďalej vykonával prácu. To nebráni tomu, aby potom dal zamestnanec výpoveď, tu by však už išlo o nový prejav vôle smerujúci k skončeniu pracovného pomeru, musia teda byť splnené všetky hmotnoprávne podmienky potrebné z hľadiska platnosti zrušovacieho prejavu. Podobne ak zamestnanec, ktorého pracovný pomer zamestnávateľ okamžite skončil, oznámi zamestnávateľovi, že trvá na ďalšom zamestnávaní a zamestnávateľ od svojho zrušovacieho prejavu odstúpi, nebráni mu v tom, aby dal zamestnancovi výpoveď. Aj tu ide o nový prejav vôle, ktorý treba posudzovať samostatne.

Z právnej povahy okamžitého skončenia pracovného pomeru ďalej vyplýva, že účastník, ktorý smeruje svojím zrušovacím prejavom voči druhému účastníkovi, nie je oprávnený ako deň okamžitého skončenia pracovného pomeru uviesť neskorší deň ako bol zrušovací prejav vôle smerujúci k okamžitému skončeniu pracovného pomeru doručený druhému účastníkovi.

Ak by aj účastník pracovného pomeru uviedol iný deň skončenia pracovného pomeru, účinky zrušovacieho prejavu nastávajú priamo zo zákona dňom jeho doručenia a nemožno ich zo strany účastníkov pracovného pomeru meniť.

NEPLATNOSŤ VÝPovede

(skončenia pracovného pomeru)

Jedným zo základných inštitútov celého súkromného práva je tzv. neplatnosť právneho úkonu. Výpoveď predstavuje jednostranný právny úkon, a to buď zamestnávateľa alebo zamestnanca. Inštitút neplatnosti nemožno aplikovať bez toho, aby sme vedeli o aký druh neplatnosti v konkrétnom prípade ide a aké sú jeho následky. V prípade súkromného práva môže ísť o absolútnu alebo relatívnu neplatnosť.

Absolútna a relatívna neplatnosť v Zákonníku práce vo vzťahu k právnym úkonom týkajúcim sa skončenia pracovného pomeru.

V súčasnosti sa vedú akademické diskusie ohľadom otázky o aký druh neplatnosti v ZP ide a o aký druh neplatnosti by malo ísť. Súvisí s procesmi liberalizácie pracovného a súkromného práva.

Pri posudzovaní neplatnosti právneho úkonu v pracovnom práve je dôležité aplikovať ustanovenia ZP ako aj ustanovenia OZ a príslušnej pracovnoprávnej a súkromnej teórie. ZP v ustanovení § 1 ods. 4 uvádza, kedy sa uplatní na pracovnoprávne vzťahy Občiansky zákonník. Pôjde o prípady, ak ZP v prvej časti neustanovuje inak, vtedy sa vzťahujú na tieto právne vzťahy všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka (t.j. prvej časti OZ).

ZP si otázku neplatnosti upravuje v ustanovení § 17 (neplatnosť právneho úkonu), ale uvedenú otázku neupravuje vyčerpávajúco a viaceré závery ohľadom neplatnosti právneho úkonu musia byť hľadané v ustanoveniach § 37 – 42 OZ.

Zo zdroja: e Noviny.sk spracoval G. Dudinský

ZO SPRÁVY O ČINNOSTI OZ...

➔ Dokončenie zo strany 3.

V správe o odborovej kontrole nad BOZP za rok 2009, ktorú prerokovalo v januári t.r. Predsedníctvo IOZ, sa okrem iného uvádza, že zväzoví inšpektori, aj za účasti členov Komisie BOZP vykonali celkom 34 základných kontrol BOZP, 15 komplexných kontrol BOZP, 4 tematické kontroly, 1 mimoriadnu kontrolu BOZP a 15 následných kontrol BOZP. Pri týchto kontrolách sa najčastejšie zistili nedostatky technického charakteru, nedostatky v pracovných priestoroch a pracovných podmienkach, nedostatky zistené v zdravotnej spôsobilosti, zdravotníckej a hygienickej starostlivosti a nedostatky zistené pri prideľovaní a používaní OOP.

Ďalšie zväzové činnosti

V predsedníctve boli pripravené rokovania regionálnych orgánov a tiež sa zaoberalo vývojom zamestnanosti podľa sekcií IOZ. Predsedníctvo prerokovalo a schválilo plnenie rozpočtu odbo-

rového zväzu a návrh rozpočtu IOZ na rok 2010, ako aj Dohodu o povolebnej spolupráci medzi KOZ SR a stranou SMER – SD. Úlohy boli plnené aj v medzinárodnej činnosti, s dôrazom na spoluprácu s našimi partnerskými OZ v Českej republike. Už v prvom roku existencie OZ bola ustanovená a stabilizovaná Rada mladých IOZ.

Predsedníctvo sa pravidelne zaoberá poskytovaním právnej pomoci členom a základným organizáciám, s dôrazom na právnu pomoc zastupovaním pred súdmi, čo je v jeho kompetencii. Aj v tejto oblasti sa prejavujú dopady krízy. Požiadavky na právnu pomoc sú rozsiahlejšieho charakteru, týkajú sa väčšieho počtu zamestnancov, členov ZO. Je to dôsledok úpadku zamestnávateľských subjektov, hromadného prepúšťania a s tým súvisiacich nevyplatených miezd, odvodov atď.

Odborový zväz sa aktívne podieľal aj na činnosti orgánov KOZ SR, na pripomienkovaní legislatívnych návrhov zákonov (24 návrhov právnych predpisov bolo pripomienkovaných z úrovne IOZ) a na rokovaní komisií, poradných orgánov a ďalších rokovaní.

Minimálny mzda

„Určenie sumy minimálnej mzdy“ stanovuje valorizačný mechanizmus pre sumu MM. Keďže vláda SR aj napriek ustanoveniam zákona 21. októbra m. r. rozhodla o ustanovení mesačnej minimálnej mzdy v sume 307,70 €, čo je nárast iba o 4,1 %, oproti zákonom vypočítanej (8,1%), zostáva ešte v roku 2010 zvýšiť MM o 4 %. Vláda svoje rozhodnutie doplnila deklaráciou, že ak sa na sume minimálnej mzdy na rok 2011 sociálni partneri nedohodnú, že do schválenej sumy minimálnej mzdy na rok 2011, sa dodatočne premietne tá časť zo sumy mesačnej minimálnej mzdy, vypočítanej na rok 2010 podľa ustanovení § 8, ods. 2 zákona, ktorá vo schválenej sume 307,70 € mesačne nebola pre rok 2010 uplatnená. Dodatočné zvýšenie by v takom prípade predstavovalo o ďalšie 4 % zo sumy mesačnej minimálnej mzdy ustanovenej na rok 2009. Výsledná suma MM pre rok 2011 by mala byť vo výške 328,80 €. Ako však vyjednávania o MM dopadnú, ukáže až budúcnosť.

(Redakčne krátené)

Rokovali sekcie IOZ

V zmysle plánu rokovania orgánov IOZ na 16. marca 2010 konalo prvé rokovanie Sekcie stredného odborného školstva IOZ a 30. marca 2010 Sekcie cestnej infraštruktúry IOZ.

Spoločnými bodmi rokovaní boli: informácia z rokovania orgánov IOZ, informácia o priebehu kolektívneho vyjednávania na úrovni IOZ, situácia v uzatváraní dodatkov k platným PKZ resp. uzatváranie nových PKZ, dopad hospodárskej a finančnej krízy s dôrazom na zamestnanosť.

Špecifickým bodom rokovania Sekcie stredného odborného školstva IOZ bolo uplatňovanie zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických a ostatných zamestnancoch v praxi s tým, že členovia sekcie vypracovali stanovisko k predmetnému zákonu ešte v roku 2009, ktoré zaslali na Ministerstvo školstva SR s požiadavkou iniciovania jeho novely. Z dôvodu, že Ministerstvo školstva SR reagovalo na uvedené stanovisko po urgencii IOZ telefonicky, členovia sekcie svoje stanovisko doplnili a opätovne zaslali na MŠ SR s požiadavkou podrobného výkladu predmetného zákona zo strany MŠ aj za účasti všetkých predsedov zo SOŠ v pôsobnosti IOZ a tiež ich riaditeľov.

Sekcia cestnej infraštruktúry IOZ sa na svojom rokovaní zaoberala závermi odvetvovej tripartity cestného hospodárstva MDPT SR, ktorá sa konala 23. marca 2010.

Z rokovania odvetvovej tripartity

Dňa 23. marca 2010 sa uskutočnilo prvé rokovanie odvetvovej tripartity cestného hospodárstva MDPT SR za účasti zástupcov sociálnych partnerov - MDPT SR, Integrovaného odborového zväzu, Národnej diaľničnej spoločnosti a. s., Slovenskej správy ciest, Únie dopravy pôšt a telekomunikácií. Zástupcovia sociálnych partnerov prerokovali:

- Informáciu o kontrakte medzi MDPT SR a Slovenskou správou ciest a dohody s Národnou diaľničnou spoločnosťou a. s. na rok 2010,
- Hlavné úlohy cestného hospodárstva v roku 2010 so zameraním na novelu cestného zákona. MDPT SR obdržalo k predmetnému zákonu 600 pripomienok, z toho 120 zásadných, t. č. prebiehajú rozporné rokovania. Po úpravách bude návrh cestného zákona opätovne daný na pripomienkové konanie a následne má byť predložený na rokovanie vlády SR do 31. 12. 2010. V nadchádzajúcom období budú pripravované nasledovné prioritné úlohy:
  1. novela zákona o výbere elektronického mýta
  2. vypracovanie Programu výstavby diaľnic a rýchlostných ciest na roky 2011-2014
  3. správa o plnení Programu ciest I. triedy
- Priebežné plnenie KZVS na rok 2010 pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona č. 553/2003 z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov a príprava návrhu KZVS na rok 2011; v ZO IOZ SSC a NDS a. s. boli uzatvorené nové podnikové kolektívne zmluvy s tým, že v oboch organizáciách sa podarilo dohodnúť výhodnejšie záväzky oproti predchádzajúcej PKZ.
- Informácia o zavedení elektronického mýta v praxi
- Informácia o dopade finančnej a hospodárskej krízy na zamestnávateľské subjekty rezortu s dopadom na zamestnanosť, pričom z diskusie zástupcov NDS a. s. a SSC vyplynulo, že k prepúšťaniu zamestnancov v roku 2010 nedôjde, predpokladá sa len prirodzený úbytok - odchod do dôchodku.
- Informácia o údržbe ciest I. triedy - v súčasnosti prebieha súťaž ohľadom údržby ciest I. triedy. Po tohoročnej dlhej zime sú cesty celkovo v zlom technickom stave resp. niektoré až v havarijnom stave a na ich opravu budú musieť byť uvoľnené finančné prostriedky.

Gabriela Krchňáková

John Monks: Budúcnosť EÚ nemôže byť založená na neistej práci

Generálny tajomník Európskej odborovej konfederácie John Monks pri príležitosti medzinárodného sviatku práce vyhlásil: „v tejto hospodárskej kríze sa európski zamestnanci stretávajú stále viac s nezamestnanosťou a neistotou, čo ešte viac umocňuje negatívne dopady krízy, ktorú prežívame. Neistota v zamestnaní, ktorá zasahuje najmä mladých ľudí, mieri už aj k tým sociálnym skupinám, ktorým sa donedávna vyhýbala. Nerovnosti sa prehĺbujú pretože najväčšie majetky ďalej rastú. Budúcnosť Európskej únie nemôže byť založená na neistej práci. To podlamuje ľudí, spoločnosť a demokraciu. V ďalšej perspektíve smerujeme k všeobecnej chudobe, ktorá EÚ deklaruje ako ekonomicky, tak aj politicky.“

Na riešenie zhoršujúcej sa situácie v zamestnanosti musí EÚ vytvoriť investičnú politiku prostredníctvom plánu obnovy so zdrojmi vo výške 1 % hrubého domáceho produktu zameraného na nové inovatívne priemyslové politiky, ktoré budú vytvárať pracovné miesta.

„Európska únia môže ochrániť svoj model pomocou dlhodobých investícií. Výzva je to obrovská, najmä v kontexte agresívnej globalizácie a veľkých deficitov verejných rozpočtov. S týmito problémami sa treba vyrovnáť a preto musí EÚ dostať dostatočné zdroje, najmä do rozpočtu“ povedal J. Monks.

Všeobecným cieľom musí byť kvalita zamestnania. Kvalitné pracovné miesta zabezpečujú dôstojný život a udržateľný hospodársky a sociálny rozvoj. Ako zdôrazňuje pracovný dokument Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, prechod mladých ľudí zo školy do pracovného života musí byť uľahčený finančnou ponukou zo strany verejných úradov a podnikov. Orientovať sa na zníženie verejných výdavkov a výdavkov na sociálne zabezpečenie v čase, keď ekonomika neustále potrebuje podporu, je omylom, ktorého dôsledky budú veľmi citelné. Bez investícií a bez solidárnych opatrení sa bude potácať celá spoločnosť.

Gabo Dudinský

PRESEDA VLÁDY BLAHOŽELAL ODBORÁROM

Odbory boli a budú pevnou súčasťou demokratických spoločností a je veľkou chybou, že v slovenskej spoločnosti sa ich úloha málo oceňuje, uviedol v úvode svojho príhovoru počas slávnostného zasadnutia KOZ SR pri príležitosti 20. výročia vzniku odborov a ich účinkovania v nových podmienkach premiér Róbert Fico. Hoci mnohí odbory považujú len za anachronizmus 20. storočia, opak je pravdou. Odbory plnia nezastupiteľnú úlohu v spoločnosti. Musia sa transformovať, musia reagovať na vonkajšie zmeny v spoločnosti, ale nikdy nemôžu zaniknúť.

„Zabúda sa, že ste to boli práve vy, ktorí ste rozhodujúcou mierou obhajovali skutočné sociálne a hospodárske záujmy a práva väčšiny občanov Slovenskej republiky, boli ste to vy, ktorí ste upozorňovali po roku 1990 vtedajšiu politickú moc a veľmi jasne ste ukazovali na útoky proti slovenskému hospodárstvu, predovšetkým formou divokej privatizácie a potom aj mimoriadne nevýhodnej privatizácie najcennejšieho slovenského majetku“ povedal predseda vlády a ďalej dodal, že tieto kroky viedli k zbedačeniu časti obyvateľstva a k obrovským regionálnym rozdielom. Ocenil, že odbory pravým menom pomenovali antisociálne reformy predchádzajúcej vlády a žiadali návrat k princípom sociálneho štátu. Róbert Fico potvrdil, že po štyroch rokoch vládnutia súčasnej vlády bola obnova sociálneho dialógu a strategické partnerstvo s odbornými nástrojmi na zvládnutie ťažkého obdobia svetovej hospodárskej krízy. Solidarita je podľa predsedu

vlády kľúčové slovo, ktoré, hoci bolo predtým na výsmech, dnes vedie k východiskám zo svetovej hospodárskej krízy. Ako skonštatoval „považujeme sociálny štát založený na solidarite za najspravodlivejší a najefektívnejší nástroj ochrany ľudí pred dôsledkami svetovej hospodárskej krízy, ktoré budú ešte dlho doznievať.“

Predseda vlády varoval pred zmenou Zákonníka práce a zdôraznil „už teraz počúvame, vraj treba zmeniť Zákonník práce, aby bol pružnejší a flexibilnejší. Čo pod tým rozumieme? Vyhodiť zamestnanca z práce bez akýchkoľvek problémov a zodpovednosti. Zužovať dôvody, ktoré stanovuje Zákonník práce. Toto je cesta do pekla, toto nie je cesta sociálneho štátu, toto nie je cesta európska“ zdôraznil. V ďalšom uviedol, že experimenty s odvodmi na sociálne a zdravotné poistenie nepatria do spoločnosti, ktorá uznáva sociálnu súdržnosť. Takáto spoločnosť si totiž váži všetkých občanov a nie iba pár vyvolených. V súvislosti s blížiacimi sa parlamentnými voľbami R. Fico jasne deklaroval, že nedovolí, aby sa v ďalšom volebnom období pod zámenkou krízy znižoval sociálny štandard ľudí. Treba zachovať všetky sociálny výdobytky dosiahnuté v rokoch 2006 až 2010, ktoré podporovali aj odbory - mladomanželské pôžičky, valorizácia dôchodkov, podpora pri narodení prvého, druhého aj tretieho dieťaťa či bonifikácia hypoték. Aj preto je nevyhnutné zachovať a využívať sociálny dialóg, povedal premiér na záver.

Prípravil G. Dudinský

FOTOGALÉRIA 1. mája 2010

Blahoželáme

V minulých dňoch oslávil okrúhle životné jubileum 50 rokov predseda základnej organizácie IOZ v Strednej odbornej škole v Nitre **Jozef Kreškóci**.

V máji oslavujú svoje narodeniny členky a členovia snemu odborového zväzu:

JUDr. Ján Tencer, TERMOTECHNA Bratislava

Stanislav Doležal, Holcim(Slovensko), a.s. Rohožník

Agáta Červeňáková, I.C.A., s.r.o. Svidník

Peter Golej, Dopravný podnik Bratislava, a.s.

Igor Neumann, Správa ciest ŽSK, závod Liptov, Liptovský Mikuláš

Alexander Tatár, ZO dopravy a autoopravárstva Lučenec

Tibor Sirotko, Novoker, a.s. Lučenec

Štefan Jeňo, HS HSV, s.r.o. Košice

SPEKTRUM

Mesačník pre členov a funkcionárov Integrovaného odborového zväzu. Vydáva IOZ SR.
Adresa redakcie: Vajnorská 1, 815 70 Bratislava, tel/fax: 02/55422764, e-mail: dudinsky@ioz.sk. Redaktor: Gabriel Dudinský.
Redakčná rada: Dušan Barčík, Marta Brodzianska – predsedníčka redakčnej rady, Daniela Žuffová, Gabriel Dudinský.
Grafická úprava: MA-Typ, Bratislava. Tlač: Interlingua, s.r.o., Hrachová 36, 821 05 Bratislava.